

W numerze:

Strona 1.
Życzenia na Wielkanoc
Przedświąteczne refleksje wielkanocne
Strona 2.
Dzieje Żernik
Budżet Obywatelski
Strona 3
Co nowego w Żernikach ?
Sprzątanie Świata – sprzątnijmy Żerniki!
Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „Żerniki”
Życzenia świąteczne
Miasto wspiera działalność Stowarzyszeni
Strona 4.
Z życia naszej Szkoły
Dzień Patrona
Zapisy do klasy pierwszej
Dzień otwarty
Klub Seniora „Spójnia” Żerniki
Informacje o działalności
Strona 5.
Informacje Zespołu Antysmogowego
Mieszkańcy Żernik w walce ze smogiem
Czym oddychaliśmy w poprzednich miesiącach?
Wpływ zanieczyszczonego powietrza
na nasze zdrowie
Strona 6.
Co dalej z ekologicznym ogrzewaniem?
Dopłaty do wymiany systemów grzewczych

Życzenia na Wielkanoc

**Zdrowych, pogodnych i spokojnych
Świąt Wielkiej Nocy,
pełnych wiary, nadziei i miłości,
radosnego, wiosennego nastroju,
ale przede wszystkim wesołego,
radosnego Alleluja
- cieszymy się ze Zmartwychwstania Pańskiego!**

**A nadto, smacznego jajka
i mokrego dynusa**

**składa
Zarząd Osiedla Żerniki
wraz z Radą Osiedla**

Przedświąteczne refleksje wielkanocne

Kwiecień rozpoczął sezon intensywnych wiosennych porządków i czas większej aktywności na świeżym powietrzu. Pogoda sprzyja spacerom. Kominy zatwardziały trucieli mniej kopcą, więc i oddech można wziąć teraz głębszy. Dzieci wracają ze szkoły i przedszkola na piechotę, maleństwa w wózkach dłużej przebywają ze swoimi opiekunami na powietrzu.

Moja refleksja dotyczy naszego **bezpieczeństwa i komfortu** w czasie tych pieszych wędrówek chodnikami i uliczkami naszego osiedla. Nie będę tu pisała o dziurze w chodniku, która pojawiła się na ulicy Elsnera i straszy od kilku tygodni. Chciałabym wspomnieć o innych utrudnieniach, które sami sobie wzajemnie fundujemy. Wspomnianą ulicą Elsnera dzieci idą do szkoły i z niej wracają, maluchy wraz z opiekunami wracają z przedszkola, mamy z wózkami a także starsze osoby z zakupami wędrują w obu kierunkach. I jakże często na swej drodze napotykają **samochody zaparkowane na całej niemal szerokości chodnika**, zarówno na wysokości sklepu, jak i toczącej się niedaleko budowy. Żeby ominąć zaparkowane auta, trzeba z wózkiem albo z dziećmi zejść na jezdnię i przejść nią kawałek. Dzieci z tornistrami, wpatrzone w smartfony, wychodzą zza zaparkowanych aut wprost na jezdnię. A przecież drodzy kierowcy: zgodnie z przepisami i zdrowym rozsądkiem **należy pieszym pozostawić co najmniej 1,5 m szerokości chodnika!**

Samochodów mamy coraz więcej i mimo dużej ilości parkingów problem bezmyślnego parkowania powraca także np. w czasie zebrań w szkole i organizowanych w niej imprezach. Parkując auto pomyślmy o innych użytkownikach dróg: i tych zmotoryzowanych, i tych pieszych i o rowerzystach.

Ale miało być przecież **refleksyjnie przedświątecznie**. Będzie.

Zbliżają się Święta Wielkanocne. Specyfiką naszego Osiedla jest duża liczba gości, którzy zjeżdżają na te dni do Żernik. W okolicach kościoła w czasie mszy świętych będzie jeszcze tłoczniej. Parkujemy swoje auta z głową. Nie ustawiamy pieszym slalomów na chodnikach, ale też ustawiając auta obok siebie na parkingu oszczędzamy przestrzeń i nie parkujemy oślawionego seicento jakby miało wymiary Audi A8. A jeszcze lepiej, jeżeli pogoda i siły dopiszą, przespacerujemy się do kościoła piechotą. **Świętujmy aktywnie.**

I pamiętajmy o innych bardziej potrzebujących w tradycyjny dla naszego Osiedla sposób. Jak co roku w **Wielką Sobotę** podczas święcenia pokarmów **można pozostawić pakunki z produktami spożywczymi** przy bocznym ołtarzu. Dary te zostaną przez parafialny Caritas przekazane podopiecznym jeszcze przed Świętami.

Z Życzeniami Zdrowych i Pogodnych Świąt Wielkanocnych

Ważne telefony:

Telefon alarmowy - 112
Pogotowie Ratunkowe - 999
Straż Pożarna - 998
Policja - 997
II Komisariat Policji - 32 231 20 21
Dzielnicowy
– sierż. szt. Wojciech Hańczyk
727 032 380
Straż Miejska - 986, 32 339 93 02
Pogotowie energetyczne - 991
Pogotowie gazowe - 992
Pogotowie wodociągowo-kanalizacyjne - 994
Całodobowe zgłoszenia awarii
oświetlenia ulicznego:
32 231 98 76
e-mail:
pczk-gliwice@poczta.crg.gliwice.pl
Poczta Żerniki
ul. Tarnogórska 231, 32 270 01 51
Parafia Św. Jana Chrzciciela
ul. Elsnera 21, 32 270 03 49
Szkoła Podstawowa Nr 13
ul. Elsnera 25, 32 270 03 50
Bezpłatne porady prawne
- www.zerniki.gliwice.pl

Dzieje Żernik

na podstawie opracowania Pani **Barbary Reclaw:**

„DZIEJE ŻERNIK NA TLE HISTORII GLIWIC”.

Wiek XVI i początek XVII to czas pomyślnego rozwoju gospodarczego Gliwic (swoje cechy mieli tu m. in.: piwowarzy, rzeźnicy, szewcy, sukiennicy, piekarze, krawcy, kuśnierze, kowale, kołodzieje, ślusarze, gwoździarze) i zaplecza wsi miejskich, czyli także Żernik. Żerniki, najprawdopodobniej już wtedy, podzielone były na dwie części. Jedna część była w rękach prywatnych (dokument wydany przez Jana Bielika z 1483 roku wymienia Mikołaja Nepaskiego), druga była własnością miasta. Na podstawie urbarza z 1534r., gdzie jest mowa o czynszach wiemy, że w Żernikach miejskich mieszkało 8. chłopów (Bednorz, Słowig, Mrozek Gorcziczka, Woytek Piegza, Gloznek, Kaluht, Matuss Woytkuw, Krzystek Bednorz). Było też sołectwo należące do miasta składające się z 4. chłopów. Kościelne dokumenty wymieniają od pocz. XV wieku parafię Żerniki, ale z kościołem w Szobiszowicach (stary kościół św. Bartłomieja).

W 1532 roku zmarł Jan II Dobry, ostatni Piast górnośląski i Gliwice przeszły pod panowanie Habsburgów. Cesarz w 1558 r., za 14 tys. talarów rocznie, wydzierżawił Gliwice Fryderykowi Zettritzowi, który chciwie narzucał podatki. Mieszkańcy w 1596 r., chcąc uwolnić się od niego, wykupili miasto za 27 tys. talarów. Tym samym stały się wolnym miastem królewskim. Zaczęto używać herbu, w którym była baszta i pół orła z otwartym dziobem skierowanym w prawo. Miasto ściągało czynsze od chłopów i prowadziło też gospodarkę folwarczną dbając o swoje dochody. Odbływały się targi w poniedziałki, a potem w XVIII wieku dwa razy w tygodniu. Chłopi z okolicznych wsi przybywali kupić towary, a i sprzedawać swoje zboże, chmiel, len, konopie, wełnę. Kupcy przywozili na jarmarki (dwa w XVI w., cztery w XVII w.) towary z odległych terenów, np. Krakowa (przyprawy, sól, bydło, tkaniny...). Mieszkańcy Żernik obserwowali niejednemu wóz wyładowany po brzegi towarami przy trakcie wiodącym z Tarnowskich Gór. Przybywali też do Gliwic w sprawach sądowych, by spisać umowy, dokumenty. W 1601 miał miejsce wielki pożar w Gliwicach, a z 200. domów zostały 2. Nastąpił czas ciężkiej pracy przy odbudowie zniszczeń, ale wkrótce Gliwice, jak i cały Śląsk, dotknęła wojna 30 letnia (1618 - 1648), której podłożem były konflikty religijno-polityczne. Wobec wojennych wieści, miasto umacniano, zaopatrywano w broń, szkolono mieszkańców, gromadzono zapasy i przygotowywano do kwaterunku wojska. Wypadki na Śląsk dokonywali tzw. lisowczycy i w dokumentach jest mowa o zniszczeniach okolicznych terenów. W 1626 roku zbliżyły się do miasta wojska protestanckie, niemieckie hr. Ernesta Mansfelda von Wallenstein z posiłkami duńskimi (ok. 1000 żołnierzy). Zbudowania i plony na przedmieściach spalono. W mieście była też mała załoga cesarska z Adamem Czornbergiem. Miasta broniły także kobiety lejąc z murów smołę i wrzutek z kaszą jaglaną. Gliwice bardzo ucierpiały z powodu ostrzału artylerii (pożary), ale się nie poddały. Cesarz Ferdynand II wyraził swą wdzięczność i w uznaniu za skuteczną obronę miasta, 14 sierpnia 1629 roku, potwierdził przywileje i nadał Gliwicom nowy, upiękuszony herb - dodał pół orła austriackiego i Matkę Boską nad miastem, mówiono bowiem o szczególnej opiece Matki Bożej, która miała ukazać się nad miastem - przedstawiono to na obrazie, który dziś znajduje się w kościele Wszystkich Świętych.

Tekst uzupełnił: Stanisław Franiel
oryginał dostępny w zakładce Wirtualne Muzeum na: www.zerniki.gliwice.pl

Budżet Obywatelski

Tegoroczna edycja Budżetu Obywatelskiego, dla naszego Osiedla, to możliwość ubiegania się o kwotę wynoszącą

138.925,- złotych.

Jako Rada Osiedla chcemy kontynuować starania o stworzenie na terenie Żernik miejsc do czynnego wypoczynku, zarówno dla osób młodych jak i starszych. W ubiegłym roku głosowaliśmy na siłownię na wolnym powietrzu, która będzie usytuowana na ul. Domeyki. Właśnie rozpoczynają się prace budowlane i za kilka-, kilkanaście tygodni będziemy mogli już z niej korzystać. Będzie ona elementem tworzonej **Żernickiej Trasy Rekreacyjno-Sportowej**. W tym roku, jako Rada Osiedla, zgłosiliśmy kolejny element tej trasy, a mianowicie **Skatepark**, który miałby być usytuowany na terenie pomiędzy Kościołem a boiskiem sportowym przy ul. Żernickiej. Całość, roboczo nazwana Skateparkiem, składa się z kilku obiektów, są to: **Pumptrack** - to obiekt stanowiący idealne połączenie bezpiecznej zabawy, jazdy na rowerze i przebywania na świeżym powietrzu. Przeznaczony jest dla każdego, kto lubi jeździć na dwóch kółkach, zarówno dla pasjonatów, jak i całych rodzin.

Skatepark z rampą, schodami, murkami, niskimi poręczami jest idealny dla nastolatków jeżdżących na tzw. „fiskach” lub deskorolkach.

Tor dla rolkarzy - dobrze oświetlony małymi latarniami jest miejscem, gdzie na świeżym powietrzu mogą spędzić czas rodzice z dziećmi. Jazda na rolkach poprawia koordynację ruchów, co jest coraz ważniejsze w świecie, gdzie większość czasu spędzamy za biurkiem.

Górka saneczkowa - dla wszystkich, którzy zimą chcą się trochę poruszać i pojeździć na sankach osobiście, z dziećmi lub wnukami.

Strefa wypoczynku - dla zmęczonych, czytających, plotkujących lub korzystających ze smartfonu, składa się z ławek, nasadzonej, przyjemnie oceniającej zieleni oraz latarni.

Drugi wniosek złożony przez Radę Osiedla dotyczy **wymiany urządzeń zabawowych** i małej architektury **na placu zabaw** przy Szkole Podstawowej nr 13 w Gliwicach - aktualne wyposażenie placu zabaw, to urządzenia mające od 15 do 30 lat, stąd konieczność ich wymiany. Chcielibyśmy, aby nowe wyposażenie było przeznaczone dla dzieci z oddziałów przedszkolnych – byłyby to: zjeżdżalnie, huśtawki, bujaki sprężynowe, wieże, urządzenia o kształtach pojazdów, a także osłona na piaskownicę, ławka i tablica informacyjna z regulaminem. Nowy plac zabaw, do godz. 15:00, służyłby dzieciom przedszkolnym, a od zakończeniu pracy przedszkola, wszystkim innym dzieciom, które miałyby ochotę się tam pobawić.

Pozostałe wnioski zostały złożone przez Mieszkańców Żernik, mają one następujące brzmienie:

- Zabudowa progów zwalniających na ul. Warمیńskiej.
- Miejsce do rekreacji na świeżym powietrzu: siłownia, stół do tenisa stołowego.
- Budowa drogi dojazdowej do budynków jednorodzinnych zlokalizowanych przy ul. Łowickiej 30c, 32c, 32d oraz oświetlenia ulicznego.

Następnym etapem w procedurze Budżetu Obywatelskiego jest ogłoszenie osiedlowych list zadań zakwalifikowanych do głosowania, co nastąpi w dniu **4. maja** br. Od **4.05 do 12.06**. – trwać będzie kampania informacyjna dotycząca osiedlowych list zadań, które poddane zostaną pod głosowanie oraz zasad głosowania, ale jednocześnie od **15. maja do 12. czerwca**, trwać będzie **głosowanie** na zadania z osiedlowych list zadań, a **14. lipca** nastąpi ogłoszenie wyników głosowania.

Zapraszamy do głosowania; najprościej przez internet:

www.gliwice.eu - dalej Zakładka **Budżet Obywatelski**.

W **Żernikach** formularze do głosowania w ramach Budżetu Obywatelskiego będą dostępne w **Szkole Podstawowej Nr 13**. Dzieci będą mogły zabrać formularz do domu, gdzie rodzice i starsze dzieci będą mogły go wypełnić i następnego dnia oddać swój głos do urny, która zostanie umiejscowiona na parterze w budynku głównym.

Co nowego w Żernikach?

- Poprzednio informowaliśmy, że przeciągają się prace związane z budową ul. Legnickiej. Niestety, nasze obawy się spełniły – dokończenie prac nastąpiło dopiero w nowym roku, konkretnie w marcu. Obecnie jezdnia ulicy jest już gotowa, ku końcowi zmierzają prace związane z odbiorem wykonanych robót. Odbiór prac związanych z budową ulicy odbędzie się z udziałem Członków Stowarzyszenia Społeczno-Kulturalnego Żerniki, które od lat zabiegało o budowę nawierzchni na ul. Legnickiej

- W połowie lutego br. zwróciliśmy się do Zarządu Dróg Miejskich z prośbą o dokonanie modernizacji oznakowania ul. Józefa Elsnera w obrębie Szkoły Podstawowej Nr 13. Chodziło o prawidłowe oznakowanie przejścia dla pieszych, z którego codziennie korzystają dzieci w drodze do szkoły. Postulowaliśmy o: wprowadzenie ograniczenia prędkości pojazdów do 40 km/godz., instalację aktywnych znaków ostrzegawczych, np. pulsujących świateł przy przejściu dla pieszych, a także urządzeń radarowych wyświetlających szybkość zbliżającego się pojazdu.
- W marcu skierowaliśmy do ZDM prośbę o pozimową naprawę uszkodzeń nawierzchni ulic, m.in. Szymanowskiego, Strzeleckiego i Stepowej. W dniu zamykania numeru (2.04.br.) część dziur na ul. Szymanowskiego została już usunięta.
- Również w marcu (26.03.) wystaliśmy pismo do PWiK w sprawie uszkodzonego, przez wyciekającą wodę, chodnika przy ul. Elsnera 37, z prośbą o pilną naprawę. Zapadła się tam kostka brukowa i powstało zapadlisko, wokół ustawiono jedynie barierki utrudniające przejście chodnikiem. Jest to trasa, którą codziennie pokonują dzieci w drodze do szkoły i istnieje realne niebezpieczeństwo najeżdżania przez samochody przy omijaniu tejże przeszkody.

Tekst: Stanisław Franiele

Sprzątanie Świata – sprzątnijmy Żerniki!

Z okazji **Międzynarodowego Dnia Ziemi**, który w tym roku przypada **22 kwietnia**, Rada Osiedla Żerniki zaprasza i zachęca wszystkich Mieszkańców do wspólnego sprzątania naszego Osiedla. Chyba każdy, kto wybrał się na pierwszy wiosenny spacer, miał okazję zaobserwować wszechobecne śmieci. Zalegają one niemal wszędzie, a rażą szczególnie na terenie lasu.

Do udziału w akcji zachęcamy zwłaszcza rodziców wraz z dziećmi. Wspólne zbieranie śmieci będzie dla najmłodszych dobrą szkołą troski o środowisko.

Wszystkich, którym wygląd Żernik nie jest obojętny, prosimy o zgłoszenie się w dniu **22 kwietnia 2017 r.** o godz. **11:00** w następujących miejscach zbiórek:

- ul. Warmińska – siedziba Rady Osiedla,
- ul. Stepowa – przy skraju lasu,
- ul. Elsnera – parking przy szkole,
- ul. Graniczna – przy przystanku,

tam uczestnikom zostaną wydane worki i rękawice.

Żerniki należą do każdego z nas.

Tekst: Adam Prochaczek

Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „Żerniki”

Życzenia świąteczne

**Alleluja dziś śpiewajmy,
Bogu cześć i chwałę dajmy.
Bo zmartwychwstał nasz Zbawiciel,
Tego świata Odkupiciel.**

**Wesołego Alleluja wszystkim
mieszkańcom Żernik życzą
Prezes i Zarząd
Stowarzyszenia S-K Żerniki**

Miasto wspiera działalność Stowarzyszenia

W tym roku już po raz trzeci złożyliśmy wniosek o dofinansowanie z budżetu miasta dwóch najważniejszych akcji Stowarzyszenia – festynu świętojańskiego i dożynek. Wniosek nasz, podobnie jak w poprzednich dwóch latach, został rozpatrzony pozytywnie i dzięki temu także w tym roku będziemy mogli zorganizować obie imprezy w podobnej formie, jak to miało miejsce w 2015 i 2016 r.

W tym roku festyn świętojański odbędzie się w sobotę, 24 czerwca, w przeddzień odpustu parafialnego, a dożynki również w sobotę, 2 września.

Szczegółowy program obu imprez zostanie podany, wzorem lat ubiegłych, niedługo przed tymi imprezami w specjalnych wydaniach biuletynu Stowarzyszenia.

Tekst: Tadeusz Grabowiecki

Informacje Zespołu Antysmogowego

Mieszkańcy Żernik w walce ze smogiem

Od tego roku przy Radzie Osiedla w Żernikach działa Zespół Antysmogowy, którego celem jest poprawa jakości powietrza na naszym Osiedlu! Zespół ma na celu budowanie świadomości problemu jakości powietrza oraz poszukiwanie konstruktywnych i realnych rozwiązań. Dotychczasowe inicjatywy zrealizowane wraz z Radą Osiedla:

- codzienne pomiary i publikacja na stronie internetowej Osiedla stanu powietrza w Żernikach,
- działania w przedszkolu: zajęcia edukacyjne, uruchomienie tablic informacyjnych do prezentowania informacji o stanie powietrza, zakup oczyszczaczy powietrza – przy okazji zachęcamy rodziców dzieci naszej szkoły i przedszkola do rozszerzenia tej inicjatywy!
- liczne spotkania z ekspertami problematyki walki ze smogiem,
- stały kontakt z polskimi Alarmami Smogowymi oraz z Wydziałem Środowiska UM Gliwice

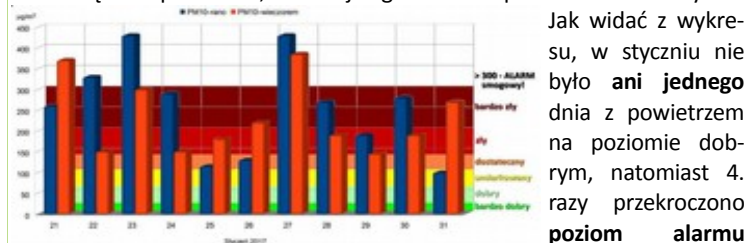
W planach Zespołu są m.in. montaż na terenie naszego Osiedla profesjonalnej stacji jakości powietrza „Smog or Fog” z dostępem przez aplikację mobilną – www.smogorfog.pl, darmowe wypożyczenie mobilnego miernika jakości powietrza, pomoc dla mieszkańców w uzyskiwaniu dotacji oferowanych przez Urząd Miejski, a także testy i rekomendacje w zakresie techniki ogrzewania oraz dalsze działania edukacyjne.

Wszystkich mieszkańców Żernik, którym nie jest obojętne zdrowie bliskich, i którzy w dowolny sposób chcieliby wesprzeć ww. działania lub zaproponować nowe, zachęcamy do kontaktu z Zespołem, poprzez Radę Osiedla.

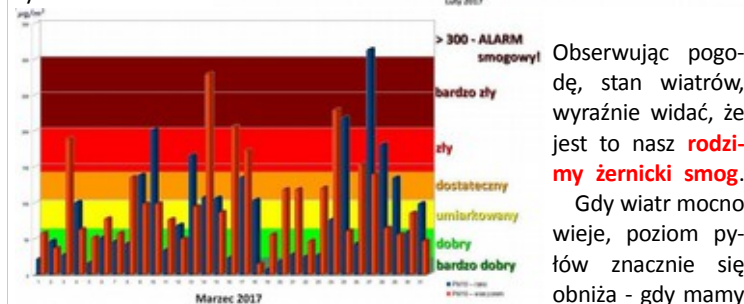
Tekst: mgr inż. Andrzej Pytlík

Czym oddychaliśmy w poprzednich miesiącach?

Po zawiązaniu, Zespół Antysmogowy rozpoczął monitorowanie stanu powietrza w Żernikach. **Codziennie, rano i wieczorem**, dokonywane są pomiary, a wyniki umieszczane na **stronie internetowej** Osiedla. Po ponad 2. miesiącach pomiarów, można już graficznie zaprezentować ich wyniki.

smogowego! Nie lepiej było w lutym - poziom alarmowy był przekroczony przez 3 dni, a przez 10 był na poziomie zły lub bardzo zły. Prawie tak samo było w marcu.

Konkluzja jest prosta - ten **smog** nie przychodzi do nas z zewnątrz, on **jest nasz!**

Jak widać z wykresu, w styczniu nie było **ani jednego** dnia z powietrzem na poziomie dobrym, natomiast 4. razy przekroczono **poziom alarmu**

Obserwując pogodę, stan wiatrów, wyraźnie widać, że jest to nasz **rodzimy żernicki smog**.

Gdy wiatr mocno wieje, poziom pyłów znacznie się obniża - gdy mamy **powietrze stojące - wzrasta!**

To **MY, mieszkańcy Żernik**, sami **siebie, swoje rodziny i swoich sąsiadów trujemy!**

Szanowni Państwo!

Biorąc pod uwagę, że polskie normy dopuszczalnego poziomu pyłów zawieszonych, w porównaniu z normami europejskimi, są bardzo liberalne, dla przykładu; **poziom alarmowy w Polsce** jest ogłaszany dopiero po przekroczeniu poziomu **300 µg/m³** dla PM10, natomiast **we Włoszech** jest to **75 µg/m³**, a **we Francji** - **80 µg/m³**, podobnie jest w pozostałych krajach UE, to;

musimy coś zrobić, aby nie truć się wzajemnie!

Według szacunków Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) szkodliwe cząsteczki, czyli m.in. **pyły zawieszone** w powietrzu, odpowiadają za **jedną czwartą zgonów** z powodu **nowotworu płuc** oraz za **15 proc. zawałów serca**! Potwierdzają to także badania naszych, zabrzańskich lekarzy ze **Śląskiego Centrum Chorób Serca**, oni także odkryli taką prawidłowość, że w okresie, gdy **poziom zanieczyszczeń** w powietrzu **jest wysoki**, **wzrasta** ilość interwencji i liczba pacjentów z **zawałami serca** i dolegliwościami sercowymi i płucnymi.

Tekst: mgr inż. Stanisław Franiel

Wpływ zanieczyszczonego powietrza na nasze zdrowie

Pod wpływem uroczej wiosennej aury oraz przyrody budzącej się do życia, właśnie o życiu i zdrowiu, w tym materiale słów kilka.

Bardzo łatwo w tak optymistycznym czasie **zapomnieć** o problemie zanieczyszczenia powietrza, który jest domeną sezonu jesienno-zimowego. **Problem istotny**, zwłaszcza pod kątem **naszego zdrowia**. Problem, którym należy się **zainteresować**, również na wiosnę. Zanieczyszczone powietrze, którym oddychamy jest **niezwykle groźne** dla zdrowia, szczególnie dla **dzieci** i osób **starszych**. Oddychanie „zatrutym” powietrzem jest przyczyną wielu dolegliwości, rozwoju chorób, a także **przyczyną przedwczesnych zgonów**. Szacuje się, że w Polsce w ciągu roku z powodu zanieczyszczenia powietrza **umiera** ok. 45 tys. osób (czyli **małe miasto!**) W dniach, w których notujemy wysokie stężenia zanieczyszczeń, zaobserwować można wzrost liczby hospitalizacji, liczby zgonów ale także zwykłych infekcji.

Dlaczego? Głównym winowajcą, którego możemy wskazać jest pył zawieszony. Są to bardzo małe cząstki (particulate matter – **PM**) o średnicy mniejszej niż 10 mikrometrów, a mikrometr (µm) to 0,001 mm. Ze względu na możliwości pomiarowe dzieli się cząstki o średnicy mniejszej niż 10 µm (**PM10**) oraz mniejszej niż 2,5 µm (**PM2,5**).

Niebezpieczne są ww wymienione cząstki, ale także inne substancje obecne w chmurze zanieczyszczeń (szerzej o nich, była mowa w poprzednich biuletynach).

Wdychanie powietrza **zanieczyszczonego** drobnymi pyłami, czy np. związkami siarki, powoduje podrażnienie nosa, gardła, oczu. Pojawiają się takie **objawy** jak **katar**, podrażnienie gardła, **kaszel**, zapalenie zatok, **zapalenie spojówek**, a także **częstsze infekcje**. Objawów tych często **nie kojarzymy** z niekorzystnymi informacjami odnośnie jakości powietrza, a jedynie porą roku. U osób cierpiących na choroby układu oddechowego pojawiają się zaostrzenia dotychczasowych objawów np. duszności i tym samym konieczność hospitalizacji. Jak wykazały dotychczasowe badania drobne **pyły**, którymi oddychamy, w ciągu **5 minut** dostają się przez **płuca do krwi** i dalej wędrują do wszystkich organów wewnętrznych, również do **serca i mózgu**. Docierając do wszystkich tkanek naszego organizmu, mogą powodować przewlekłe **stany zapalne** i znacznie przyspieszać rozwój chorób układu krążenia (prowadząc do **zawałów serca** czy **udarów mózgu**), chorób układu oddechowego (astma, POChP, **rak płuc**). Zanieczyszczenia wnikać do organizmu **upośledzają** nasz system odpornościowy, przyczyniając się do częstszego występowania **alergii**, **astmy** czy zwykłych infekcji – zwłaszcza **u dzieci!** Ponadto związki zawarte w zanieczyszczonym powietrzu oraz **pyły** uznane są za substancje **rakotwórcze**.

Jak uchronić siebie, swoich najbliższych w tym **dzieci** przed niebezpieczeństwem „zatrutego” powietrza? Przede wszystkim **wiedzieć** jakie są to zagrożenia i działać dla poprawy jakości powietrza.

Mamy kilka miesięcy czasu, aby **dobrze przygotować** się do przyszłego sezonu grzewczego. Małymi krokami, ale **konsekwentnie**, można osiągnąć znaczną **poprawę jakości powietrza i zdrowia**.

I tego życzę wszystkim Mieszkańcom!

Tekst: dr n.med. Anna Korczyńska

Co dalej z ekologicznym ogrzewaniem?

Już za pół roku znowu nastanie jesień, a wraz z nią długie wieczory, które niestety będziemy zmuszeni spędzić przy szczelnie zamkniętych oknach. O spacerach ponownie będziemy musieli zapomnieć, gdyż o zmierzchu otoczą nas kłęby dymu wydobywającego się z kominów wielu domów. **Przyczyną** znowu będą **stare piece** - zazwyczaj w postaci tzw. „**kopciuchów**” oraz zbyt drogie paliwo grzewcze. Kotły klasy 5. o bardzo niskiej emisji, które problem smogu zlikwidowałyby raz na zawsze, są za drogie dla kieszeni przeciętnego mieszkańca naszego osiedla. Podobnie jest z gazem. Większość mieszkańców, pomimo że każdy dom na Osiedlu ma gaz na swojej posesji, zrezygnowała z opalania domów gazem. Tak więc za pół roku znowu będziemy oddychali śmiercionośnym smogiem wytwarzanym przez stare piece węglowe.

Gdy pali się tradycyjnie nie ma możliwości dokładnego spalania węgla. Przez rozpalamie na ruszcie i częste dosypywanie paliwa — traci się większość lotnych składników paliwa, a tych jest 30% w węglu i aż 70% w drewnie. Prócz tego pozostają problemy takie jak: smoła, grube pokłady twardej sadzy oraz gryzący dym za oknem i w kotłowni. Czy jest zatem możliwe **oszczędne i mniej trujące** ogrzewanie naszych budynków? **Okazuje się, że tak.** Aby **palić bez dymu** i ciągłego biegania do kotłowni, nie potrzeba drogich urządzeń. Jest kilka tanich i sprawdzonych technologii. Jedną z nich jest tzw. „**rozpalanie kotła od góry**”.

Inną jest tzw. „**palnik dymu**”, zwany też „**palnikiem Wery**”.

Na czym polega nowa metoda rozpalania? Po prostu - wsyp dużo węgla, zapal go od góry i nie dosypuj już nic. Rozpalanie „**od góry**” pozwala spalić większość lotnych składników paliwa. Dzięki temu znika smoła, sadzy jest niewiele i można ją usuwać zmiotką, a dym znika w kilka minut po rozpaleniu.

Inne korzyści wynikające z zastosowania tej metody rozpalania to:

- **Oszczędność pieniędzy** (więcej ciepła za tę samą cenę - piec spala opał zamiast go wypuszczać kominem razem z dymem).
- **Oszczędność czasu** (rozpala się raz i ma się spokój na 12 do 24 godzin – nie trzeba biegać w dzień i w nocy, aby dokładać węgiel i pilnować, by nie wygasło).
- **W domu jest ciepło**, dzięki zmianie filozofii ogrzewania i przy podobnej cenie opału.
- **Chroni się zdrowie** własne i sąsiadów dzięki zlikwidowaniu trującego dymu.

Niestety nie w każdym piecu można stosować rozpalanie od góry i to jest wadą tego sposobu rozpalania. Inną **wadą jest rosenie**, a w następstwie rdza. Co jest tego przyczyną. Przy rozpalaniu od góry podawane są duże ilości tlenu. Podawany jest on od góry oraz od dołu by dotlenić palenisko. Tlen mający dużo niższą temperaturę od spalin powoduje ich wystąpienie. W efekcie procesu spalania powstaje dwutlenek węgla CO₂ oraz woda H₂O, które wydostają się przez komin razem z częścią energii. Niepożądanym efektem jest więc rosenie i wspomniana rdza.

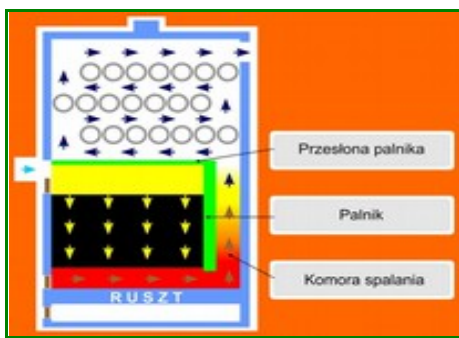
Drugą wspomnianą już technologią jest **palnik dymu**, jest on przykładem częściowego **palenia dymem** zamiast węglem.

W marcu 2013r., w warsztacie producenta pieców w Kwidzynie, odbyła się publiczna prezentacja tego przełomowego wynalazku.

Palnik do spalania dymu to bardzo ekonomiczne rozwiązanie, nadające się do zastosowania w większości tradycyjnych pieców zainstalowanych w naszych domach. Instalacja palnika to jednorazowy **koszt rzędu kilkuset złotych**, który przynosi nawet do **40% oszczędności** na kosztach opału. Innowacyjność rozwiązania polega na podniesieniu sprawności grzewczej typowego pieca, poprzez wykorzystanie **zjawiska pirolizy**, kojarzonego dotychczas z wielkimi elektrociepłowniami.

Schemat działania palnika przedstawiono na rysunku obok.

Dzięki zjawisku pirolizy w procesie spalania zużywana jest znikoma ilość tlenu.

Tlen w „palniku Wery” podawany jest wyłącznie od góry w niedużych ilościach. Przesłona palnika zatrzymuje odpływ dymu wytworzonego podczas pierwotnego spalania. Skumulowany **dym** zostaje dotleniony i ponownie zassany do paleniska, gdzie **przechodzi** przez **żar**, w którym wszystkie **szkodliwe związki** są **spalane**. W komorze spalania i przy udziale palnika następuje spalanie gazów. Uzyskana w ten sposób wysoka temperatura podnosi znacząco wydajność grzewczą kotła, a szkodliwe związki spalin ulegają rozpadowi. Palnik podgrzewa węgiel przed jego spalaniem. Temperatura w czopuchu dochodzi nawet do **89°C**. Zjawisko rosenia nie występuje. Emisja kwasów zostaje zminimalizowana. Komora nie ulega zasmoleniu. Kocioł z takim palnikiem dymu **spełnia wymogi klasy 5.** i znajduje się na liście pieców tej klasy, bliższe informacje na stronie internetowej poświęconej kotłom na paliwo stałe, kopalne, jaki na biopaliwa - (<http://www.kotlyna5.pl/>).

Najbardziej optymalnym rodzajem pieca, w którym można zainstalować palnik „Wery” są kotły, w których spalanie odbywa się na jego tylnej ścianie. Taki palnik w **cenie kilkuset złotych** można zamówić bezpośrednio u producenta – informacji proszę szukać na stronach internetowych. A oto opinie 2. osób, które zastosowały palnik dymu u siebie w domu. (<http://forum.info-ogrzewanie.pl/topic/16245-palnik-do-spalania-dymu-wasze-opinie/>)

Osoba 1: „Osiągi w spalaniu są rewelacyjne. Wystarcza **16 kg** węgla, aby ogrzewać dom o powierzchni **120 m²** przez **24h** i przy wysokości temperatury około 60°C. Dymu nie ma. Jeśli opał jest mokry wówczas pojawia się biały dym czyli para, ale zarówno komin jak i piec są suche i nie muszą ich czyścić. Po spalonym węglu pozostaje popielaty proszek drobny jak mąka. Co istotne nie używam nadmuchu co pozwala oszczędzać energię elektryczną.”***

Osoba 2: „Palnik po nagrzaniu jest czerwony od temperatury. Dym spalania unosi się do góry ale powietrze wpływające od góry wypycha go z powrotem w ogień. Sadzy w piecu i w przewodach kominowych brak. Również dymu brak i dużo mniej spalam węgla. Koszt palnika to mniej więcej kilkaset złotych. Na sam palnik jest gwarancja typowa, dwa lata.” ***

*** - pisownia oryginalna.

Innym rozwiązaniem jest zakup taniego kotła „Michał”. Cechuje go wysoka wydajność, którą uzyskano dzięki zastosowaniu kolektora wykonanego z czterorzędowego układu rur bezszwowych ze stali o podwyższonej jakości. Pozwoliło to zwiększyć moc grzewczą kotła przy jednoczesnym zmniejszeniu kosztów opału. I tak model „25”, przy mocy znamionowej 16 kW, ma sprawność 88,5%. Przy tym emisja jest bardzo niska, spełniająca wszystkie normy. Paliwem dla tego kotła jest węgiel kamienny sortyment: orzech klasa 26/05/06.

Tekst: prof. dr hab. n. tech. Andrzej Hławiczka
na podstawie artykułów internetowych.

Dopłaty do wymiany systemów grzewczych

Podstawowym sposobem poprawy stanu powietrza jest zmiana systemów grzewczych w naszych domach. Miasto Gliwice, poprzez dopłaty wspiera mieszkańców, którzy zdecydują się na likwidację starej, nieekologicznej instalacji grzewczej i zastąpienie jej ogrzewaniem gazowym, elektrycznym, olejowym lub węglowym z wykorzystaniem pieca klasy 5.

Chcąc ogrzewać dom ekologicznie nie musimy więc rezygnować z węgla. Ważne natomiast jest, aby był on spalany w piecu, który emituje niewielką ilość zanieczyszczeń.

Dotacja udzielana przez Miasto Gliwice może sięgać 4.000 zł. Kwota ta może ulec podwojeniu, jeśli zmianę systemu ogrzewania poprzedzimy ociepleniem budynku.

Wnioski o udzielenie dotacji są rozpatrywane raz na kwartał przez Komisję działającą przy Prezydencie Miasta Gliwice.

Zachęcamy wszystkich mieszkańców do rozważenia możliwości zmiany systemu ogrzewania przy wykorzystaniu dotacji.

Zainteresowanych zapraszamy do kontaktu z Radą Osiedla, której przedstawiciele służą radą i pomocą przy załatwianiu formalności niezbędnych dla uzyskania dotacji.

Informację opracowano na podstawie uchwały Nr XX/497/2016
Rady Miasta Gliwice z dnia 13 października 2016 r.

Tekst: mgr n.prawnych Adam Prochaczek

Z życia naszej Szkoły

Dzień Patrona

W marcu już po raz trzeci świętowaliśmy w naszej szkole **Dzień Patrona**. W tym roku wspominaliśmy **Krystynę Bochenek**, jako promotorkę zdrowia, więc obchody poświęcone były w całości promocji zdrowego trybu życia.

Po przedstawieniu „**Mucha przed sędem**”, w wykonaniu uczniów klasy 4a, wszystkie klasy wykonywały piramidy zdrowego żywienia, plakaty, a także układano wiersze i limeryki o zdrowym odżywianiu. Ze starannie ozdobionych liter ułożyliśmy hasło przewodnie naszej uroczystości: „**Musimy dbać o zdrowie nie dlatego, że jest ono ważne, ale dlatego, że bez zdrowia wszystko inne jest nieważne**”.

Wierni idei pozostania żywym pomnikiem naszej patronki, nie zapomnieliśmy także o potrzebujących. Włączyliśmy się do akcji:

„**Podziel się na wiosnę**”. Zbieraliśmy dary na rzecz schroniska dla bezdomnych prowadzonego przez Towarzystwo św. Brata Alberta.

W imieniu organizatorów serdecznie dziękujemy Wszystkim, którzy przyłączyli się do akcji i składali w szkole dary.

Zapisy do klasy pierwszej

Dzieci z rocznika **2010** (obowiązek) i z rocznika **2011** (wybór) zamieszkałe w rejonie naszej szkoły mogą zapisywać się już do klasy pierwszej na rok szkolny 2017/2018. Kartę zgłoszenia można pobrać w sekretariacie szkoły lub ze strony internetowej szkoły, z zakładki Dokumenty. Zgodnie z Ustawą o systemie oświaty dzieci, które uczęszczają w tym roku do oddziałów przedszkolnych w naszej szkole, a zamieszkują poza rejonem szkoły, przyjmowane są do klasy pierwszej na karcie zgłoszenia (tak jak dzieci z rejonu).

Rekrutacja dla dzieci chętnych spoza rejonu szkoły rozpocznie się w drugim tygodniu kwietnia. W przypadku jakichkolwiek pytań prosimy o kontakt z sekretariatem szkoły. Można również umawiać się na indywidualne rozmowy z dyrektorem szkoły.

Dzień otwarty

20 maja br. (sobota) odbędzie się w naszej szkole **DZIEŃ OTWARTY**. W godzinach przedpołudniowych będzie można zajrzeć do niemal każdego zakamarka szkoły i przedszkola. Na gości czeka wiele atrakcji: warsztaty, wystawy i występy uczniów m.in. **Gala Talentów**. Jeśli pogoda dopisze dzieci będą mogły uczestniczyć w różnych grach i zabawach sportowych zorganizowanych na boisku szkolnym. Rodzice obecnych/przyszłych uczniów i przedszkolaków będą mogli porozmawiać z dyrektką, nauczycielami, psychologiem, pedagogiem.

Szczegóły zostaną podane w późniejszym terminie na plakatach i stronie internetowej.

Teksty: Mariola Bucher

Klub Seniora „Spójnia” Żerniki

Informacje o działalności

Seniorzy z Żernik spotykają się przy kawie w pierwszą i trzecią środę każdego miesiąca o godz. 17.00 w siedzibie Rady Osiedla. Na spotkaniach zwykle jest bardzo miło. Z okazji dnia Babci i Dziadka odwiedziły nas starszaki z przedszkola przy Szkole Podstawowej nr 13 w Żernikach. Była muzyka, śpiew, wiersze i tańce.

Bardzo dziękujemy wychowawczyni, Pani Natalii Kciuk, za pamięć o Seniorach.

Na spotkaniach Klubu Seniora poruszany był temat zagrożeń wynikających z korzystania z telefonów komórkowych, smartfonów i komputerów, omówiono przypadki oszustw finansowych i jak im zapobiegać. Przedstawiono korzyści z Ogólnopolskiej Karty Seniora, co to jest odwrócona hipoteka - za i przeciw, zakładanie koperty życia.

Seniorzy zapoznali się z broszurą wydaną przez Komendę Policji w Katowicach, pt: **Bezpieczeństwo trzeciego wieku**, w tym z podrozdziałami: *Jestem bezpieczny będąc w mieszkaniu czy domu, Jestem bezpieczny na ulicy, w pociągu, tramwaju, autobusie, podróżując samochodem i w sklepie. Zagrożenia w razie ataku, pożaru, upałów, burz, powodzi.*

Odbyło się spotkanie z pracownikami **ZUS** z Zabrze, na spotkaniu zostały rozwiane wszystkie wątpliwości jakie miały osoby przy naliczaniu emerytury lub renty – Seniorzy bardzo sobie cenili to spotkanie.

Seniorzy, dwa razy w tygodniu biorą udział w zajęciach na **sali gimnastycznej** w Szkole Podstawowej przy ul. Elsnera, a także w zajęciach **Akademii III Wieku** na kierunkach kosmetyka, komputery.

Od września 2017 r. planowane jest uruchomienie nieodpłatnych kursów komputerowych w siedzibie Rady Osiedla (chętnych do nauki zapraszamy, zgłoszenia pod nr tel. 694-07-97-97).

Koleżanka Aleksandra Hauschild zorganizowała dwie wspaniałe zabawy w Restauracji „Modrzewiowy Dwór”: karnawałową oraz andrzejkową.

Klub Seniora organizuje 7. dniową, objazdową **wycieczkę** po Bieszczadach w dniach 06.08-12.08. Więcej informacji na stronie internetowej www.zerniki.gliwice.pl w zakładce Klub Seniora.

W dniu 27 maja 2017r. odbędzie się „**Międzypokoleniowy Piknik Nordic Walking**” organizowany wspólnie z Radami Osiedli: Obrońców Pokoju, Zatorze i Śródmieście. Początek o godz. 9:45 w Żernikach, przy ul. Mazowieckiej 44, przy lesie obok wejścia na ścieżkę do Nordic Walkingu. Po sprawdzeniu listy uczestników, omówieniu spraw organizacyjnych, rozdaniu mapki i wody mineralnej, o godz. **10:00** wyruszamy na trasę. Najpierw oznakowaną ścieżką leśną Nordic Walking, a następnie w kierunku **Szałszy**, do drewnianego Kościołka z XV wieku i Pałacyku należącego niegdyś do Rodziny **von Gröling**. Uczestnicy będą mogli oglądnąć mini zoo i stadninę koni, a nawet przejechać się na konikach w towarzystwie instruktorki. Po oglądnięciu zawodów strażackich i obiektu sportowego SHAUSHA, nastąpi przejście w kierunku Osiedla Obrońców Pokoju, po czym powrót do miejsca startu. Tam od godz. **17:00 do 22:00** odbędzie się zabawa taneczna z muzyką na żywo.

Tekst: Tadeusz Lubański

Skład Rady Osiedla Żerniki

Imię	Nazwisko	Funkcja w Radzie Osiedla
Alicja	Henel – Uruska	Przewodnicząca RO
Tadeusz	Lubański	Z-ca Przewodniczącej RO
Stanisław	Franiel	Przew. Zarządu Osiedla
Mariola	Bucher	Z-ca Przew. Zarządu Osiedla
Renata	Koszorz	Z-ca Przew. Zarządu Osiedla
Mieszko	Adamkiewicz	
Andrzej	Dyla	
Aleksandra	Hauschild	
Józef	Hauschild	
Andrzej	Hławiczka	
Teresa	Korczyńska	
Edward	Kupczyk	
Małgorzata	Orantek	
Irena	Peick	
Florentyna	Sokołowska	

Kontakt z Radą Osiedla Żerniki

Adres siedziby RO:
44-105 Gliwice, ul. Warmińska 8

Strona internetowa:
www.zerniki.gliwice.pl

Adres e-mail:
ro@zerniki.gliwice.pl

Dyżury Rady Osiedla
odbywają się w dniu posiedzeń Rady Osiedla, tj. w **drugim wtorek** miesiąca, jeżeli jest to święto, wówczas w trzeci wtorek, w godz. **18⁰⁰ - 19³⁰** w lokalu Rady Osiedla przy ul. Warmińskiej 8

Biuletyn redagują:

Mariola Bucher
Alicja Henel-Uruska
Renata Koszorz
Stanisław Franiel

Skład: Stanisław Franiel

Wydawca: Zarząd Osiedla Żerniki

nakład: 1.100 egzemplarzy